

PLAN FÖR VERKSAMHET OCH EKONOMI 2023 SAMT PLAN FÖR EKONOMI 2024–2025

**KOMMUNALFÖRBUNDET
AVANCERAD STRÅLBEHANDLING**

Organisationsnummer 222000-2097

Innehåll

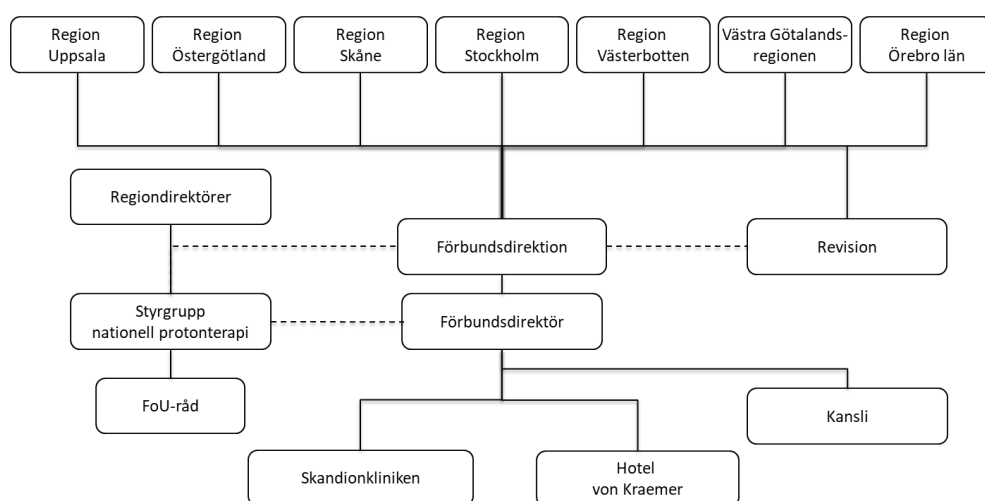
Inledning	3
Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling	3
Förbundsordningen	4
KAS kliniska verksamhet.....	4
KAS vetenskapliga verksamhet.....	5
Hotel von Kraemer	5
KAS finansiering	5
Strategiska förutsättningar 2023	6
KAS uppdrag	6
KAS vision	6
Övergripande (strategiska) mål	6
SWOT	6
Kritiska framgångsfaktorer	7
Mål 2023	7
Mål för en god ekonomisk hushållning	7
Verksamhetsmål 2023.....	7
Budget 2023	7
Förutsättningar	7

Inledning

Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling

Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling (KAS) bildades 2006. KAS driver Skandion-kliniken i Uppsala som behandlar cancertumörer med protonstrålning. Verksamheten startade i augusti 2015.

Medlemmar i KAS är de regioner som har universitetssjukhus: Region Skåne, Region Stockholm, Region Uppsala, Region Västerbotten, Region Örebro län, Region Östergötland samt Västra Götalandsregionen.

Förbundsledningen är KAS beslutande församling. Medlemsregionernas fullmäktige utser en ordinarie ledamot och en ersättare vardera.

KAS har tre politiskt valda revisorer, varav Region Uppsala utser två och Region Stockholm en.

Förbundsstyrelsen är KAS högsta tjänsteman. Internt har KAS en verksamhetschef som leder verksamheten vid Skandionkliniken, samt en hotellchef som leder Hotel von Kraemers verksamhet.

Styrgrupp Nationell Protonterapi är beslutsstöd till ledningen och till Skandionkliniken. Den ansvarar för protonterapiprocessen. Regiondirektörerna tillsätter två ledamöter per medlemsregion. Förbundsledningen beslutar om arbetsordningen. Förbundsstyrelsen är ordförande.

FoU-rådet är rådgivande organ till professionen, styrgruppen och klinikledningen. Skandionkliniken verksamhetschef är ordförande.

Fastigheten ägs av Akademiska Hus. Den stod klar 2014. Hyresavtalet löper till år 2039.

Strålningsutrustningen installerades av det belgiska företaget IBA. Ett avtal med IBA om drift och service av anläggningen löper till april 2026.

Hotel von Kraemer, i samma fastighet som Skandionkliniken, erbjuder patienter och anhöriga boende i samband med behandlingen. Hotellet öppnade 2014. Det har även en restaurang och konferenslokaler.

Förbundsordningen

Ett kommunalförbund är en organisation där flera regioner gått samman för att överlåta skötseln av en gemensam angelägenhet åt förbundet. De grundläggande reglerna för driften och styrningen av verksamheten finns i kommunallagen.

Av förbundsordningen framgår att KAS ska:

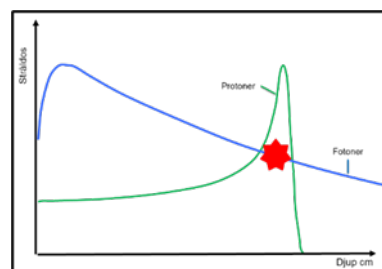
- Driva en anläggning för avancerad strålbehandling med protoner.
- Skapa förutsättningar för optimal behandling, samt utveckling och utvärdering av behandlingen, till gagn för patienterna.
- Vara nationellt likvärdigt tillgänglig för alla patienter i Sverige oavsett bostadsort.
- I mån av kapacitet erbjuda utländska patienter vård.
- Bedriva verksamheten så att man nyttjar möjligheterna till att utföra diagnostik, behandlingsplanering, del av behandling och eftervård inom varje sjukvårdsregion (delat ansvar och distribuerad kompetens).
- Säkerställa att möjligheterna till forskning och utveckling tillvaratas.
- Svara för annan verksamhet som har ett naturligt samband med driften av anläggningen.

KAS kliniska verksamhet

Protonstrålningens egenskaper

Protonstrålning och konventionell strålning med fotoner har likvärdig kapacitet att förstöra en tumör. Fotoner avger energi successivt vid passagen genom en kropp. Protonstrålning avger energi mer fokuserat. Strålen kan styras så att maximal energi avges i den behandlade tumören.

Stråldosen till den friska vävnaden runt en tumör blir lägre med protoner, vilket minskar risken för strålskador.

Skandionklinikens utveckling

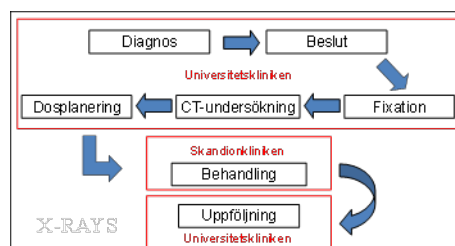
Skandionkliniken planerades för att behandla 1 000 patienter per år med sammanlagt 15 000 fraktioner (behandlingsstillfällen). Kliniken har två behandlingsrum (gantryn). Ett tredje rum kan utrustas om verksamheten expanderar

De första patienterna behandlades i augusti 2015. Den vanligaste behandlingsorsaken är tumörer i centrala nervsystemet. Under en period av ca sex veckor strålas patienterna med i genomsnitt ca 27 fraktioner.

Väsentliga orsaker till att KAS inte nått det planerade antalet patienter är dels att evidensen för protonstrålningens fördelar är begränsad, dels att strålbehandling med fotoner har utvecklats. Det är angeläget att forskningen om strålningens effekter intensifieras.

Delat ansvar och distribuerad kompetens

Skandionkliniken har inga egna patienter. Behandlingen utförs på uppdrag av universitetsklinikerna. Patienter som bedöms vara aktuella för protonbehandling diskuteras vid multiprofessionella videokonferenser där samtliga universitetssjukhus deltar. Förberedelser och efterkontroller sker vid universitetsklinikerna.

Regionerna, universitetssjukhusen och Skandionkliniken delar på ansvaret för och utförandet av verksamheten. Det kallas "distribuerad kompetens".

En läkare och två sjukhusfysiker från universitetsklinikerna tjänstgör veckovis vid Skandionkliniken enligt ett rotationsschema.

Europeiska centra

Enligt den internationella intresseorganisationen PTCOG (Particle Therapy Co-Operative Group) var 31 centra för protonstrålning i drift Europa i december 2021, varav 17 startat 2015 eller senare. Ytterligare tio planeras eller är under uppförande.

2019 startade ett centrum i Aarhus i Danmark. 2024 startar två centra i Norge.

KAS vetenskapliga verksamhet

Forskning kring protonbehandlingens effekter är ett av KAS huvuduppdrag, vid sidan av den kliniska verksamheten. Det distribuerade ansvaret och den distribuerade kompetensen är basen för forskningen om protonbehandling.

Sedan 2018 har sju kliniska studier startat. 2021 var inkluderades elva procent av de svenska vuxna patienterna i en studie. Målet var vid starten att minst 80 procent av patienterna ska ingå i kliniska studier som utvärderar protonbehandlingens effekter. Det har visat sig vara orrealistiskt, bland annat beroende på att det är uttalad brist på senior akademisk kompetens inom svensk strålbehandling.

KAS driver även teknisk forskning inom protonstrålning, bland annat inom ramen för EU-projekten Inspire, Sinfonia och Accelerate.

KAS finansierar ledningen av ett nationellt projekt som arbetar för att stärka den kliniska och akademiska kompetensförsörjningen inom svensk strålbehandling.

Hotel von Kraemer

Hotel von Kraemer erbjuder patienter och närstående boende under behandlingen vid Skandionkliniken. 2021 kom 1,7 procent av gästerna från Skandionkliniken, de svarade för 23,8 procent av gästnätterna.

Hotellet har 83 rum, en restaurang och lokaler för konferenser. Det öppnade 2014. Inledningsvis drevs det av en privat entreprenör som gick i konkurs 2015. Det pågår en rättslig tvist mellan entreprenören och KAS. Hotellet drivs tills vidare i KAS regi.

Hotellet har ett avtal med Akademiska sjukhuset om "vårdnära hotell".

Hotellet vänder sig även till allmänheten. Restaurang- och konferensverksamheten har minskat påtagligt på grund av covid-19-pandemin.

KAS finansiering

Inledningsvis finansierades 50 % av klinikens budgeterade kostnader med ett abonnemang fördelat mellan landets 21 regioner utifrån befolkningsstorlek. Resterande 50 % finansierades med en rörlig intäkt per utförd fraktion, kalkylerad utifrån målet 15 000 fraktioner per år.

Fraktionspriset har följt LPIK exkl. läkemedel, men är för övrigt oförändrat sedan den ekonomiska modellen fastställdes 2012.

Varje år 2015–2018 översteg antalet planerade fraktioner utfallet. Det resulterade i ekonomiska underskott. 2018 höjdes regionernas abonnemangskostnader till 70 % av Skandionkliniken budgeterade kostnader, vilket har förbättrat ekonomin avsevärt.

Strategiska förutsättningar 2023

Strategiska förutsättningar och övergripande mål för 2023 fastställs av förbundsdirektionen vid 2022-09-21.

KAS uppdrag

KAS ska:

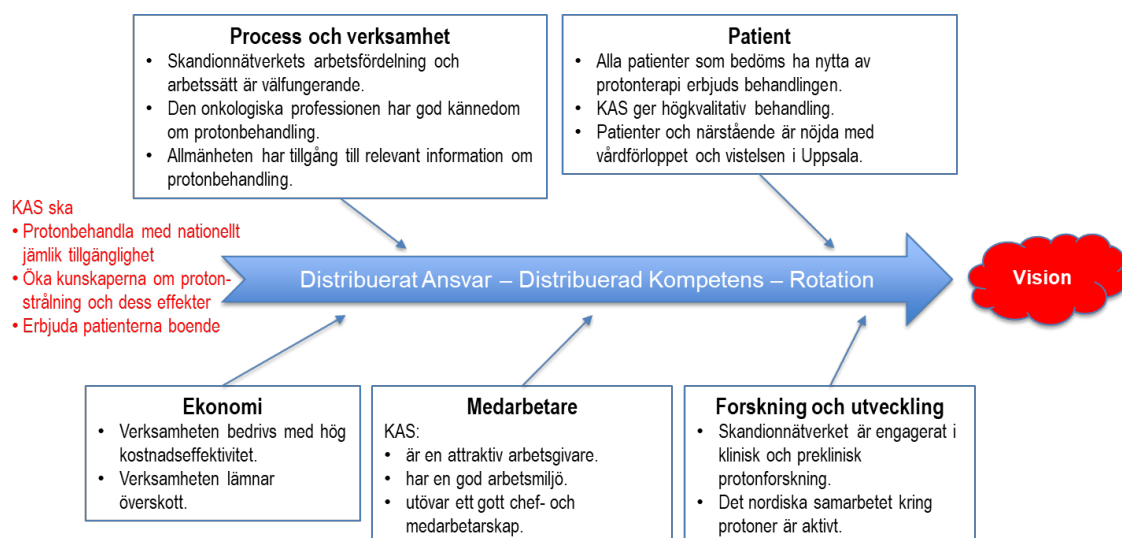
- Protonbehandla med nationellt jämlik tillgänglighet.
- Öka kunskaperna om protonstrålning och dess effekter.
- Erbjud patienterna boende under behandlingen vid Skandionkliniken.

KAS vision

En vision tas fram 2022.

Övergripande (strategiska) mål

KAS övergripande/strategiska mål fastställdes av förbundsdirektionen 2021-06-16.

SWOT

SWOT = Styrkor, Svagheter, Hot och Möjligheter (Strengths, Weaknesses, Opportunities, and Threats). Styrkor och svagheter syftar på organisationens inre egenskaper. Hot och möjligheter syftar på omständigheter i omvärlden.

KAS styrkor, svagheter, hot och möjligheter revideras inför förbundsdirektionens möte 2022-09-21.

Kritiska framgångsfaktorer

KAS styrkor, svagheter, hot och möjligheter revideras inför förbundsdirektionens möte 2022-09-21.

Mål 2023

Mål för en god ekonomisk hushållning

2019-04-10 fastställde direktionen mål för en god ekonomisk hushållning.

Finansiella mål

- Verksamheten ska bedrivas med hög kostnadseffektivitet.
- Kommunalförbundet ska budgetera med överskott.
- Överskott ska användas för att återställa tidigare underskott, så att det egna kapitalet är återställt senast år 2027.

Verksamhetsmål

- Mål fastställs i verksamhetsplanen och rör perspektiven patient, process och verksamhet, forskning och utveckling, medarbetare samt ekonomi (finansiella mål).

Verksamhetsmål 2023

Verksamhetsmål 2023 fastställs av förbundsdirektionen 2022-09-21.

Budget 2023

KAS/Skandionkliniken budgetram ökar med 2,0 % till 2022 (LPIK är 2,1 %) enligt förbundsdirektionens beslut § 15, 2021-03-24.

Förutsättningar

Abonnemangsintäkterna är 70 % av Skandionkliniken fastställda kostnadsbudget.

Fraktionsintäkterna är beräknade på 9 000 fraktioner 2023, vilket är oförändrat jämfört med 2022. Åren 2023 och 2024 är fraktionsintäkterna beräknade på 9 500 fraktioner.

Budgetposterna är uppräknade enligt LPIK, 3,8 % 2023, 1,6 % 2024 och 3,4 % 2025, med några undantag. Köpta tjänster har utökats extra med anledning av högre driftskostnader inom IT och medicinsk teknik. Även avskrivningar justeras upp extra under hela perioden 2023–2025, då Skandionkliniken har en del större investeringar som måste göras framöver. Som kompensation så har en del budgetposter inte räknats upp alls alternativt fått en lägre uppräkning, totalt så ökar budgetramen 2023 med 3,8 %.

Budgetförslag 2023 samt plan för 2024-2025

Bilaga

KAS/Skandionkliniken

Fraktioner per år

9000

9000

9500

9500

(Alla belopp i tkr)

	Fastställd 2022	Förslag 2023	Plan 2024	Plan 2025
Intäkter				
<u>Abonnemang</u>	150 881	156 601	160 385	163 144
<u>Vårdintäkter</u>				
- Svenska fraktionsintäkter	53 104	55 121	62 399	66 557
- Externa vårdintäkter	11 801	12 249	6 568	2 717
<u>Finansiella intäkter</u>	-	-	-	-
Summa intäkter	215 786	223 971	229 352	232 418
Kostnader				
<u>Personal</u>	53 348	54 598	56 214	57 907
<u>Arvoden direktion/revisor</u>	595	618	628	649
<u>Serviceavtal</u>				
- IBA	31 645	32 848	33 373	34 508
- Övriga avtal	5 800	6 020	6 117	6 325
<u>Köpta tjänster</u>	7 500	9 500	9 652	9 980
<u>Hyror</u>				
- Kliniken	42 142	42 774	43 415	44 067
- Lägenheter	713	740	752	778
<u>Drift fastighet</u>	9 817	10 190	10 353	10 705
<u>Förbrukningsinventarier/material</u>	1 932	2 005	2 038	2 107
<u>Försäkringar</u>	325	337	343	354
<u>FoU-verksamhet</u>	4 800	4 800	4 800	4 800
<u>Avskrivningar</u>	32 000	34 500	36 500	36 000
<u>Övriga kostnader / oförutsett</u>	2 000	2 000	2 000	2 000
<u>Finansiella kostnader</u>				
- Räntekostnad obligationslån	22 326	22 326	22 326	22 326
- Övriga finansiella kostnader	600	623	633	654
Summa kostnader	215 545	223 716	229 122	233 063
Resultat	241	255	231	-645

Hotel von Kraemer

	2022	2023	2024	2025
Intäkter	24 119	25 802	27 033	28 324
Kostnader	-24 317	-25 107	-25 926	-26 774
Resultat	-198	695	1 107	1 550

Prognos eget kapital

-95 042	-94 092	-92 755	-91 850